

[Početna Stranica](#) > ... > [Sudski Postupci](#) > [Uredba o Digitalizaciji – Obavijesti Država Članica](#) > [Romania](#)

Uredba o digitalizaciji – obavijesti država članica

Sadržaj omogućio
Rumunjska

Rumunjska

Ova stranica sadržava informacije o obavijestima koje države članice dostavljaju u skladu s Uredbom (EU) 2023/2844.

Članak 17. stavak 1. točka (a) – Pojediniosti o nacionalnim IT portalima, ako je primjenjivo

(a) Naziv nacionalnog IT portala i poveznica na njega

1. [Portal sudova](#)

2. [Nacionalni elektronički spis predmeta](#)

(b) Informacije o tome imaju li samo građani i/ili rezidenti i/ili pravne osobe s poslovnim nastanom na državnom području Rumunjske pristup portalu ili mu mogu pristupiti i strani državljani i/ili nerezidenti i pravne osobe s poslovnim nastanom na državnom području druge države članice te imaju li pristup nacionalnim IT portalima i ili zastupnici iz drugih država članica

1. *Riječ je o informacijskom portalu, stoga svatko ima pristup tom portalu, ali treba napomenuti da se informacije prikazuju samo na rumunjskom jeziku.*

2. *S obzirom na to da je osobni identifikacijski broj potreban za odobrenje pristupa portalu, pristup tom portalu imaju samo rumunjski građani, kao i njihovi zastupnici (odvjetnici), pod uvjetom da sudu podnesu punomoć.*

(c) U koju se svrhu portal može koristiti

1. *Za informacije o predmetima u tijeku (broj postupka, predmet postupka, stranke, datumi rasprava, faza postupka, sažeci) i podatke o svim sudovima*

2. *Radi uvida u spis u elektroničkom obliku, priopćavanja postupovnih akata i podnošenja dokumenata u određenom postupku*

(d) Koje se metode identifikacije korisnika upotrebljavaju

1. *Korisnici se ne moraju prijaviti.*

2. *Upotrebljava se autentifikacija u dva koraka putem osobnog identifikacijskog broja, telefonskog broja i adrese e-pošte.*

(e) Koji su posebni zahtjevi za upotrebu portala, ako postoje

1. *Nije primjenjivo*

Članak 17. stavak 1. točka (b) – Nacionalno pravo o videokonferenciji u građanskim i trgovačkim stvarima

(a) Informacije o primjenjivom nacionalnom pravu i postupcima, uključujući primjenjiva postupovna prava i zaštitne mjere za održavanje rasprava putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu

Nacionalnim pravom nije predviđeno održavanje rasprava putem videokonferencije ili drugih tehnologija za komunikaciju na daljinu.

(b) Informacije o tome imaju li samo sudovi dopuštenje za organizaciju videokonferencije u skladu s člankom 5. Uredbe ili to mogu i druga tijela. Ako i druga tijela mogu koristiti članak 5. kao pravnu osnovu za organizaciju videokonferencije, navedite ta tijela i primjenjive postupke

Nacionalnim pravom nije predviđeno provođenje postupaka putem videokonferencije ili drugih tehnologija za komunikaciju na daljinu. U skladu s člankom 212. Zakona o građanskom postupku [Codul de procedură civilă] naslovljenom „Mjesto održavanja postupka”, suđenje se odvija na mjestu suda, osim ako je zakonom predviđeno drukčije.

(c) Informacije o tome dopušta li nacionalno pravo nadležnom sudu ili osobi da zakaže raspravu po službenoj dužnosti

Usmeno svjedočenje ili ispitivanje može se naložiti po službenoj dužnosti, no nacionalnim pravom nije predviđena mogućnost izvođenja takvih dokaza putem videokonferencije ili drugih tehnologija za komunikaciju na daljinu.

(d) Informacije o videokonferencijskoj tehnologiji dostupnoj u Rumunjskoj ili najčešće korištenoj platformi/rješenju za videokonferenciju

Dostupna tehnologija su „interno razvijena prilagođena IT rješenja” (prilagođena IT rješenja koja su interno razvijena) / Zoom, Teams itd., uz integraciju većeg broja videokonferencijskih platformi putem poveznika. Kako bi zakazali i proveli videokonferenciju, sudovi upotrebljavaju IT platformu/rješenje koje putem poveznika integrira više posebnih platformi (Zoom, Teams itd.).

(e) Informacije o postupovnim zahtjevima za stranku za podnošenje mišljenja o korištenju videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu za održavanje rasprave

Nacionalnim pravom nije predviđena mogućnost stranke da dostavi mišljenje o upotrebi videokonferencije ili drugih tehnologija za komunikaciju na daljinu.

(f) Informacije o tome predviđa li se nacionalnim pravom snimanje rasprave i, ako je tako, informacije o pohrani i širenju snimke

Nacionalnim pravom – člankom 231. stavcima 4. do 6. Zakona o građanskom postupku – „Zapisnik s rasprave. Snimanje rasprave” – predviđa se snimanje, pohranjivanje i širenje audiozapisa, ali ne i videozapisa.

Člankom 15. Zakona br. 304/2022 o pravosudnom sustavu predviđa se mogućnost snimanja audiozapisa ili videozapisa.

Članak 15.

(1) Sud snima rasprave video ili audiotehničkim sredstvima.

(2) Tajnik tijekom rasprave vodi zapisnik o odvijanju postupka. Stranke mogu zatražiti da zapisnik pročita i potvrdi predsjedavajući sudac.

(3) Na kraju rasprave svaki od sudionika u postupku na zahtjev dobiva primjerak zapisnik tajnika.

(4) Transkripti usmenih svjedočenja danih tijekom suđenja, koji se automatski snimaju putem informacijske tehnologije, ako sud primjenjuje tu tehnologiju, predaju se strankama na zahtjev i pod nadzorom tajnika, u skladu s internim poslovnikom suda.

(5) Spisi predmeta u tijeku sastavljaju se i arhiviraju u papirnatom obliku.

(6) Ne dovodeći u pitanje stavak 5., nacionalni elektronički spis predmeta provodi se na sudovima, podložno uvjetima utvrđenima u uredbi koja je donesena zajedničkom odlukom ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog kasacijskog suda [Înalta Curte de Casație și Justiție], koju je potvrdilo Vrhovno sudsko vijeće [Consiliul Superior al Magistraturii], kojom se strankama na temelju zakona omogućuje internetski pristup spisima predmeta, elektronička dostava postupovnih akata i mogućnost podnošenja spisa predmeta na isti način.

(g) Informacije o tome kako je osigurana povjerljivost komunikacije između odvjetnika i klijenta prije i tijekom videokonferencije

Moguća je povjerljiva komunikacija s braniteljem.

(h) Informacije o praktičnim rješenjima za organizaciju i provođenje rasprave, uključujući informacije o tome koristi li se tehnologija pretvaranja govora u tekst

Kad je riječ o korištenju tehnologija pretvaranja govora u tekst, Ministarstvo pravosuđa putem svoje Uprave za informacijsku tehnologiju [Direcția Tehnologia Informației] trenutačno provodi projekt za razvoj transkripcijskog rješenja za pretvaranje govora u tekst, koje se primjenjuje i na saslušanje svjedoka u sudskim postupcima.

(i) Informacije o pristupu videokonferenciji za stranke i njihove zastupnike, uključujući osobe s invaliditetom

Nacionalnim pravom ne predviđa se pristup videokonferenciji za stranke i njihove zastupnike, uključujući osobe s invaliditetom.

(j) Metode identifikacije i autentifikacije stranaka

U skladu s člankom 219.: provjere stranaka iz Zakona o građanskom postupku, sud provjerava identitet stranaka, a ako ih se zastupa ili im se pomaže, provjerava i punomoć ili svojstvo osoba koje ih zastupaju ili im pomažu. Ako stranke ne odgovore na poziv, sud provjerava je li postupak pozivanja proveden te odgađa ili suspendira suđenje ili, prema potrebi, rješava predmet u skladu sa zakonom.

U skladu s člankom 318. „Identifikacija svjedoka” Zakona o građanskom postupku predsjedavajući sudac prije uzimanja izjave traži od svjedoka da navede svoje prezime, ime, zanimanje, prebivalište i dob; jesu li u srodstvu s bilo kojom strankom ili na drugi način s njom povezani i u kojoj mjeri; jesu li u službi bilo koje stranke. Predsjedavajući sudac zatim informira svjedoka o njegovoj dužnosti da prisegne te o važnosti prisege.

Nacionalnim pravom nisu predviđene metode identifikacije i autentifikacije stranaka ako se rasprava održava putem videokonferencije ili drugih tehnologija za komunikaciju na daljinu.

(k) Kako stranke mogu postavljati pitanja i na drugi način smisleno sudjelovati

Mogućnost stranaka da postavljaju pitanja predviđena je člancima 321. i 352. Zakona o građanskom postupku.

Nacionalnim pravom nije predviđena mogućnost stranaka da postavljaju pitanja i da na drugi način smisleno sudjeluju kada se koristi videokonferencija ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu.

Članak 321. Saslušanje svjedoka

(1) *Svaki svjedok sasluša se zasebno, a svjedoci koji još nisu saslušani ne mogu prisustvovati.*

(2) *Redoslijed saslušanja svjedoka određuje predsjedavajući sudac, uzimajući u obzir i zahtjev stranaka.*

(3) Svjedok prvo odgovara na pitanja predsjedavajućeg suca, a zatim na pitanja koja su, uz njegovu suglasnost, postavile stranka koja je predložila svjedoka i protivna stranka.

(4) Nakon saslušanja svjedok ostaje u sudnici do završetka istrage, osim ako sud odluči drukčije.

(5) Tijekom saslušanja svjedoku ima pravo slobodno iznijeti iskaz te mu nije dopušteno pročitati prethodni pisani odgovor, ali može koristiti bilješke, uz suglasnost predsjedavajućeg suca, samo za navođenje brojki ili imena.

(6) Ako sud utvrdi da pitanje koje je postavila stranka ne može dovesti do rješenja postupka, da je uvredljivo ili da nastoji dokazati činjenicu čije je dokazivanje zakonom zabranjeno, on ga odbacuje. U tom slučaju sud u zapisniku sa saslušanja navodi ime stranke i postavljeno pitanje, kao i razlog za njegovo odbijanje.

(7) Ako se pitanje dopusti, ono se doslovno bilježi, zajedno s imenom stranke koja ga je postavila, nakon čega slijedi odgovor svjedoka, u izjavi svjedoka u skladu s člankom 323. stavkom 1.

Članak 352. Provođenje ispitivanja fizičkih osoba

(1) Predsjedavajući sudac osobno ispituje pojedinca o svakoj činjenici zasebno.

(2) Uz dopuštenje predsjedavajućeg suca, svaki sudac, državni odvjetnik kada sudjeluje u suđenju i protivna stranka mogu izravno postavljati pitanja osobi koja se ispituje.

(3) Stranka odgovara bez mogućnosti čitanja prethodno pripremljenog pisanog odgovora. Međutim, koristiti bilješke, uz suglasnost predsjedavajućeg suca, ali samo za navođenje brojki ili imena.

(4) Ako stranka navede da, kako bi odgovorila, mora pregledati neke bilješke, zapise ili spise, može se odrediti novi datum za ispitivanje.

(5) Ako su obje stranke prisutne tijekom ispitivanja, mogu se sučeliti.

(l) Kako stranke imaju pravo na tumača

Ne postoji posebno nacionalno pravo. Ista pravila o pravu na tumačenje zajamčeno u postupcima uživo primjenjuju se i za korištenje videokonferencije ili drugih tehnologija za komunikaciju na daljinu.

(m) Kako je osigurana mogućnost fizičkog ispitivanja ili iznošenja dokaza tijekom videokonferencije

Nacionalnim pravom nije predviđena mogućnost fizičkog ispitivanja ili iznošenja dokaza kada se upotrebljava videokonferencija ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu.

(n) Kako se sprečava neovlašteni pristup osjetljivim podacima ili prijenos podataka nepoznatim subjektima

Poveznica se šalje predmetnoj stranci u pozivu, a komunikacijski sustav ograničen je na mrežu WAN pravosudnih tijela.

Zakonom br. 182 od 12. travnja 2002. o zaštiti povjerljivih podataka utvrđuju se odredbe o nacionalnim standardima zaštite povjerljivih podataka i odredbe o sprečavanju pristupa osjetljivim podacima.

Poglavlje IV. novog Kaznenog zakona obuhvaća prijevare počinjene putem informacijskih sustava i elektroničkih sredstava plaćanja.

Članak 17. stavak 1. točka (b) – nacionalno pravo o videokonferenciji u kaznenim stvarima

(a) Informacije o primjenjivom nacionalnom pravu i postupcima, uključujući primjenjiva postupovna prava i zaštitne mjere, za provođenje rasprava putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu

Relevantne odredbe o održavanju rasprava putem videokonferencije u različitim fazama kaznenog postupka i o različitim kategorijama sudionika (osumnjichenici, okrivljenici, osobe u pritvoru, osuđenici, svjedoci, zaštićeni svjedoci, ranjivi svjedoci, sudionici u različitim radnjama, maloljetnici, maloljetne žrtve, žrtve koje su bolesne osobe itd.) utvrđene su u članku 106. stavku 2., članku 111. stavku 6. i članku 345. Zakona o kaznenom postupku [Codul de procedură penală], koji se odnose na članak 235. Zakona br. 302/2004 o međunarodnoj pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima, kako je ponovno objavljen.

Zakon o kaznenom postupku

Članak 106. Posebna pravila o saslušanju

(2) Zadržana osoba može se saslušati u prostorijama ustanove za zadržavanje putem videokonferencije u iznimnim slučajevima i ako pravosudno tijelo smatra da se time ne dovodi u pitanje pravilno odvijanje postupka ili prava i interesi stranaka.

Članak 110. stavak 3. Postupak produljenja istražnog zatvora tijekom kaznenog progona

(3) Okrivljenik se može saslušati i putem videokonferencije uz njegovu suglasnost i u prisutnosti branitelja po vlastitom izboru ili branitelja kojeg je imenovao sud te, prema potrebi, tumača u prostorijama ustanove za zadržavanje.

Članak 111. Saslušanje oštećene stranke

(6) Kad je riječ o oštećenim strankama za koje su zakonom utvrđene posebne potrebe za zaštitom, pravosudno tijelo nalaže najmanje jednu od sljedećih mjera, pri čemu ne dovodi u pitanje pravilno odvijanje postupka ili prava i interese stranaka:

a) saslušanje stranke u prostorijama namijenjenim ili prilagođenim za tu svrhu

b) saslušanje stranke preko ili u prisutnosti psihologa ili drugog stručnjaka za savjetovanje žrtava

c) saslušanje stranke i svako moguće ponovno saslušanje provodi ista osoba, ako je to moguće i ako pravosudno tijelo smatra da se time ne dovodi u pitanje pravilno odvijanje postupka ili prava i interesi stranaka

d) saslušanje stranke putem videokonferencije ili drugih tehničkih sredstava komunikacije na mjestu u kojem se na njih primjenjuje mjera zaštite privremenog smještaja.

(7) Saslušanje i, prema potrebi, ponovno saslušanje ozlijeđenih osoba koje su bile žrtve kaznenih djela iz članaka 197. i 199., članaka od 209. do članka 216. stavka 1, članka 218., članka 218.stavka 1., članka 219., članka 219.stavka 1, te članka 221., 222., 223. i 374. Kaznenog zakonika [Codul penal], kao i u drugim slučajevima u kojima se to zbog okolnosti u kojima je počinjeno djelo smatra nužnim, provodi samo osoba istog spola kao i oštećena stranka. Ako to nije moguće, saslušanje i, prema potrebi, ponovno saslušanje oštećenih stranaka može obaviti osoba suprotnog spola uz suglasnost odvjetnika i psihologa ili drugog stručnjaka za savjetovanje žrtava ne dovodeći u pitanje pravilno odvijanje postupka ili prava i interese stranaka.

(8) Ako je oštećena stranka maloljetna osoba, saslušanje se u svim slučajevima mora snimiti audio-videotehničkim sredstvima. Ako izrada videosnimke nije moguća, snimanje se u svim slučajevima obavlja audiotehničkim sredstvima.

(Članak 8. stavak 1.) Saslušanje oštećene osobe mlađe od 14 godina provodi se u nazočnosti jednog od roditelja, skrbnika ili osobe ili predstavnika ustanove zadužene za odgoj i obrazovanje djeteta te u prisutnosti psihologa kojeg je izabralo pravosudno tijelo. Psiholog za vrijeme sudskog postupka daje stručne savjete maloljetniku.

(Članak 8. stavak 2.) Ako osobe iz članka 8stavka 1. ne mogu biti prisutne ili imaju status osumnjichenika, okrivljenika, oštećene stranke, građanskopravne stranke, stranke koja se smatra odgovornom u skladu s građanskim pravom ili svjedoka u predmetu, ili ako postoji opravdana sumnja da bi mogle utjecati na svjedočenje maloljetnika, saslušanje tog maloljetnika održava se u prisutnosti zastupnika tijela nadležnog za skrbništvo ili srodnika s punom sposobnošću djelovanja te psihologa, kako ga odredi pravosudno tijelo. Psiholog za vrijeme sudskog postupka daje stručne savjete maloljetniku.

(Članak 8. stavak 3.) Ako se saslušanje maloljetne oštećene stranke odnosi na djelatnost ustanove koju je pohađala radi odgoja i obrazovanja, predstavnik te ustanove zamjenjuje se zastupnikom tijela nadležnog za skrbništvo ili srodnikom s punom sposobnošću djelovanja te psihologom, kako ga odredi pravosudno tijelo. Psiholog za vrijeme sudskog postupka daje stručne savjete maloljetniku.

Članak 364. stavci 1. i 4. Sudjelovanje okrivljenika u suđenju i njegova prava

(1) O predmetu se odlučuje u nazočnosti okrivljenika. Okrivljenik kojem je oduzeta sloboda mora biti doveden na suđenje. Okrivljenik koji je u pritvoru također se smatra prisutnim te sudjeluje na raspravi putem videokonferencije iz prostorija ustanove za zadržavanje, uz vlastiti pristanak i u prisutnosti branitelja po njegovom izboru ili branitelja kojeg je imenovao sud te, prema potrebi, tumača. (...)

(4) Tijekom suđenja okrivljenik, čak i ako je pritvoren, može pisanim putem zatražiti da mu se sudi u odsutnosti, pri čemu ga zastupa odvjetnik po vlastitom izboru ili odvjetnik kojeg je imenovao sud. Ako je okrivljenik koji je pritvoren zatražio da mu se sudi u odsutnosti, sud može naložiti, na zahtjev ili po službenoj dužnosti, da predmetni okrivljenik može iznijeti zaključke tijekom rasprava i dobiti dopuštenje da govori putem videokonferencije u prisutnosti odvjetnika po vlastitom izboru ili odvjetnika kojeg je imenovao sud.

Članak 597. stavak 2¹ Zakona o kaznenom postupku

Postupak suda izvršenja

(2¹) Osuđena osoba koja je zatvorena ili smještena u obrazovni centar također može sudjelovati u suđenju putem videokonferencije, u svrhu rješavanja pitanja uređenih ovim člankom, s mjesta na kojem je zatvorena, uz njezin pristanak i u nazočnosti odvjetnika po vlastitom izboru ili odvjetnika kojeg je imenovao sud te, prema potrebi, tumača.

Zakon br. 302/2004 o međunarodnoj pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima, ponovno objavljen

Članak 235. Saslušanja putem videokonferencije

(1) Ako pravosudna tijela strane države moraju saslušati osobu koja se nalazi na državnom području Rumunjske kao svjedoka ili vještaka i ako se ta osoba ne može pravodobno ili uopće pojaviti osobno na državnom području te države, strana država može zatražiti da se saslušanje održi putem videokonferencije u skladu sa sljedećim stavcima.

(2) Rumunjska može prihvatiti takav zahtjev ako nije u suprotnosti s njezinim temeljnim pravnim načelima i ako raspolaže dostupnim tehničkim sredstvima za provođenje saslušanja putem videokonferencije.

(3) U zahtjevu za saslušanje putem videokonferencije mora se, uz informacije iz članka 229., navesti i razlog zbog kojeg se svjedok ili vještak ne bi mogli fizički saslušati te ime pravosudnog tijela i osoba koje će voditi saslušanje.

(4) Svjedok ili vještak pozivaju se u skladu s rumunjskim pravom.

(5) Zahtjevi koje podnesu tijela drugih država u nadležnosti su državnih odvjetništava tijekom kaznenog progona ili sudova tijekom suđenja, koji su u skladu s rumunjskim pravom nadležni u pogledu predmeta ili osobnog svojstva. Teritorijalna nadležnost određuje se prema prebivalištu ili mjestu boravišta osobe koju treba saslušati putem videokonferencije.

(5¹) Zahtjeve koji se odnose na djela koja su u nadležnosti Uprave za istrage organiziranog kriminala i terorističkog djelovanja [Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism] ili Nacionalne uprave za borbu protiv korupcije [Direcția Națională Anticorupție] u skladu s rumunjskim pravom rješavaju ta tijela.

(6) Saslušanje putem videokonferencije održava se u skladu sa sljedećim pravilima:

a) saslušanje se održava u nazočnosti nadležnog rumunjskog suca ili državnog odvjetnika, ovisno o slučaju, kojem pomaže tumač, ako je primjenjivo; provjerava se identitet osobe koja se saslušava i osigurava poštovanje temeljnih načela rumunjskog prava. Ako sudac ili državni odvjetnik utvrdi da su povrijeđena temeljna načela

rumunjskog prava, odmah poduzima potrebne mjere kako bi osigurao da se saslušanje održi u skladu s rumunjskim pravom.

(b) Informacije o postupovnim zahtjevima za davanje suglasnosti za upotrebu videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu za održavanje rasprave

Člankom 235. stavkom 3. Zakona o kaznenom postupku predviđa se da se mora dati pristanak za raspravu, bez navođenja tehničkih sredstava koja će se koristiti za raspravu. Te su odredbe dopunjene odredbama članka 106. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku.

(c) Informacije o tome kako je osumnjičeniku, okrivljeniku ili osuđeniku ili osobi na koju se nalog odnosi, među ostalim osobi s invaliditetom, osiguran pristup potrebnoj videokonferencijskoj infrastrukturi u skladu s člankom 2. stavkom 10. Uredbe (EU) 2018/1805

Nacionalnim pravom nije izričito predviđen pristup potrebnoj videokonferencijskoj infrastrukturi za prethodno navedene osobe.

U kaznenom postupku saslušanje putem videokonferencije bilo je moguće samo za osobe koje su zadržane u policijskom pritvoru ili u zatvoru, i to ako su dale svoj pristanak.

(d) Informacije o tome kako je osigurana povjerljivost komunikacije između odvjetnika i klijenta prije i tijekom saslušanja putem videokonferencije

Moguća je povjerljiva komunikacija s braniteljem.

(e) Informacije o tome kako se nositelji roditeljske odgovornosti ili druge odrasle osobe obavješćuje o saslušanju djeteta putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu – kako se u obzir uzima najbolji interes djeteta

Članak 111. Zakona o kaznenom postupku

Stavak 8. – Ako je oštećena stranka maloljetna osoba, saslušanje se u svim slučajevima mora snimiti audio-videotehničkim sredstvima. Ako izrada videosnimke nije moguća, snimanje se u svim slučajevima obavlja audiotehničkim sredstvima.

(Članak 8. stavak 1.) Saslušanje oštećene osobe mlađe od 14 godina provodi se u nazočnosti jednog od roditelja, skrbnika ili osobe ili predstavnika ustanove zadužene za odgoj i obrazovanje djeteta te u prisutnosti psihologa kojeg je izabralo pravosudno tijelo. Psiholog za vrijeme sudskog postupka daje stručne savjete maloljetniku.

(Članak 8. stavak 3. Ako se saslušanje maloljetne oštećene stranke odnosi na djelatnost ustanove koju je pohađala radi odgoja i obrazovanja, predstavnik te ustanove zamjenjuje se zastupnikom tijela nadležnog za skrbništvo ili srodnikom s punom sposobnošću djelovanja te psihologom, kako ga odredi pravosudno tijelo. Psiholog za vrijeme sudskog postupka daje stručne savjete maloljetniku.

(f) Informacije o tome predviđa li se nacionalnim pravom snimanje rasprave; i, ako je predviđeno, informacije o pohrani i širenju snimke; informacije o tome upotrebljava li se tehnologija pretvaranja govora u tekst

Člankom 15. Zakona br. 304/2022 o pravosudnom sustavu predviđa se mogućnost snimanja audiozapisa ili videozapisa.

Članak 15.

(1) Sud snima rasprave video ili audiotehničkim sredstvima.

(2) Tajnik tijekom rasprave vodi zapisnik o odvijanju postupka. Stranke mogu zatražiti da zapisnik pročita i potvrdi predsjedavajući sudac.

(3) Na kraju rasprave svaki od sudionika u postupku na zahtjev dobiva primjerak zapisnik tajnika.

(4) *Transkripti usmenih svjedočenja danih tijekom suđenja, koji se automatski snimaju putem informacijske tehnologije, ako sud primjenjuje tu tehnologiju, predaju se strankama na zahtjev i pod nadzorom tajnika, u skladu s internim poslovnikom suda.*

(5) *Spisi predmeta u tijeku sastavljaju se i arhiviraju u papirnatom obliku.*

(6) *Ne dovodeći u pitanje stavak 5., nacionalni elektronički spis predmeta provodi se na sudovima, podložno uvjetima utvrđenima u uredbi koja je donesena zajedničkom odlukom ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog kasacijskog suda, koju je potvrdilo Vrhovno sudsko vijeće; time se strankama na temelju zakona omogućuje internetski pristup spisima predmeta, elektronička dostava postupovnih akata i mogućnost podnošenja spisa predmeta na isti način.*

Utvrđena su sljedeća posebna postupovna pravila u kaznenim stvarima:

Članak 110. stavak 5. Zakona o kaznenom postupku

Snimanje iskaza

(5) *Tijekom kaznenog postupka saslušanje osumnjičenika ili okrivljenika snima se putem video ili audiotehničke opreme. Ako snimanje nije moguće, to se mora dokumentirati u iskazu osumnjičenika ili okrivljenika, u kojoj se izričito navodi razlog zbog kojeg snimanje nije bilo moguće.*

Trenutačno se razvija alat za pretvaranje govora u tekst.

(g) *Informacije o dostupnim pravnim lijekovima na temelju nacionalnog prava koje bi osumnjičenik, okrivljenik ili osuđenik ili osoba na koju se nalog odnosi mogli zatražiti u slučaju kršenja zahtjeva ili jamstava predviđenih u članku 6. Uredbe*

Članak 342. „Predmet predsudskog postupka” Zakona o kaznenom postupku

Predmet predsudskog postupka obuhvaća preispitivanje nadležnosti i zakonitosti upućivanja na sud, nakon podizanja optužnice, kao i preispitivanje zakonitosti postupanja s dokazima i vođenja postupaka tijela kaznenog progona.

Ako se dokazi izvedeni tijekom kaznenog postupka osporavaju na temelju članka 374. Zakona o kaznenom postupku, sud je obvezan ponovno izvesti barem osporavane dokaze.

(h) *Informacije o videokonferencijskoj tehnologiji dostupnoj u Rumunjskoj ili najčešće korištenoj platformi/rješenju za videokonferenciju*

Dostupna tehnologija su „interno razvijena prilagođena IT rješenja” (prilagođena IT rješenja koja su interno razvijena) /Zoom, Teams itd., uz integraciju većeg broja videokonferencijskih platformi putem poveznika. Kako bi zakazali i proveli videokonferenciju, sudovi upotrebljavaju IT platformu/rješenje koje putem poveznika integrira više posebnih platformi (Zoom, Teams itd.).

(i) *Informacije o praktičnim rješenjima za organizaciju i provođenje rasprave. Konkretno, s kojim bi se tijelom trebalo stupiti u kontakt? Postoje li posebni zahtjevi (npr. informacije koje je potrebno dostaviti) za stupanje u kontakt s tim tijelom?*

Zahtjevi za organizaciju i provođenje rasprave moraju uključivati tehničke pojedinosti veze i opreme tijela podnositelja zahtjeva te informacije o utvrđenom datumu rasprave (datum i GMT vrijeme), koje se moraju priopćiti tijelima koja primaju zahtjev. Nadalje, zahtjev mora sadržavati datum i vrijeme koje sud koji upućuje zahtjev predlaže za ispitivanje alata, a to je u pravilu dva do tri dana prije datuma utvrđenog za raspravu itd.

(j) *Upotrebljavaju li se tehnologije pretvaranja govora u tekst u kontekstu rasprave*

Trenutačno se razvija alat za pretvaranje govora u tekst.

(k) Kako se identificiraju i autentificiraju osumnjičenik, okrivljenik ili osuđenik ili osoba na koju se nalog odnosi

Članak 107. „Pitanja koja se konkretno odnose na osumnjičenika ili okrivljenika” Zakona o kaznenom postupku

(1) Na početku prvog saslušanja pravosudno tijelo osumnjičeniku ili okrivljeniku postavlja pitanja kako bi doznao njegovo prezime, ime, nadimak, datum i mjesto rođenja, osobni identifikacijski broj, prezime i imena njegovih roditelja, državljanstvo, građanski status, vojni status, obrazovanje, zvanje ili zanimanje, radno mjesto, prebivalište i adresu na kojoj stvarno živi te adresu na koju želi da se dostave dokumenti o postupku, je li kazneno evidentiran te vode li se protiv njega drugi kazneni postupci, traži li tumača ako ne može razumjeti, govoriti ili izražavati se na rumunjskom jeziku, kao i sve druge podatke za utvrđivanje njegova osobnog statusa.

(2) Pitanja iz stavka 1. ponavljaju se na kasnijim raspravama samo ako to pravosudno tijelo smatra potrebnim.

Nacionalnim pravom nisu predviđene metode identifikacije i autentifikacije stranaka ako se rasprava održava putem videokonferencije ili drugih tehnologija za komunikaciju na daljinu.

(l) Kako osumnjičenik, okrivljenik ili osuđenik ili osoba na koju se nalog odnosi mogu postavljati pitanja i, ako to nije moguće, kako mogu smisleno sudjelovati u postupku

Člankom 122. „Saslušanje svjedoka” Zakona o kaznenom postupku predviđa se sljedeće u sudskoj fazi:

(1) Svaki svjedok saslušava se zasebno, pri čemu nijedan drugi svjedok nije prisutan.

(2) Svjedoku se omogućuje da navede sve što zna o činjenicama ili činjeničnim okolnostima na temelju kojih je predložen, a zatim mu se mogu postaviti pitanja.

(3) Svjedoku nije dopušteno postavljati pitanja o političkim, ideološkim ili vjerskim opcijama ili drugim osobnim ili obiteljskim okolnostima, osim ako su oni strogo potrebni za utvrđivanje istine u predmetnom slučaju ili za provjeru vjerodostojnosti svjedoka.

(m) Na koji način osumnjičenik, okrivljenik ili osuđenik ili osoba na koju se nalog odnosi ima pravo na tumača

Članak 12. „Službeni jezik i pravo na tumača” Zakona o kaznenom postupku

(1) Službeni jezik u kaznenom postupku je rumunjski.

(2) Rumunjski državljani koji pripadaju nacionalnim manjinama imaju pravo izražavati se pred sudovima na svojem materinskom jeziku, a postupovni dokumenti sastavljaju se na rumunjskom jeziku.

(3) Strankama u sporu koje ne mogu pravilno razumjeti i govoriti rumunjski jezik ili se izražavati na njemu imaju mogućnost da im besplatno pomaže tumač kako bi se upoznali sa spisom predmeta, govorili i iznijeli zaključke sudu. Ako je pravna pomoć obvezna, osumnjičenik ili okrivljenik ima mogućnost besplatne pomoći tumača u komunikaciji s odvjetnikom radi pripreme rasprave, podnošenja zahtjeva za pravni lijek ili podnošenja bilo kakvih zahtjeva koji se odnose na nagodbu u predmetu.

(4) Tumači ovlašteni u skladu sa zakonom koriste se u sudskim postupcima. Uključeni su u kategoriju ovlaštenih tumača i prevoditelja u skladu sa zakonom.

(n) Kako se sprečava neovlašteni pristup osjetljivim podacima ili prijenos podataka nepoznatim subjektima

Zakonom br. 182 od 12. travnja 2002. o zaštiti povjerljivih podataka utvrđuju se odredbe o nacionalnim standardima zaštite povjerljivih podataka i odredbe o sprečavanju pristupa osjetljivim podacima.

Poglavlje IV. novog Kaznenog zakona obuhvaća prijevare počinjene putem informacijskih sustava i elektroničkih sredstava plaćanja.

Poveznica se šalje predmetnoj stranci u pozivu, a komunikacijski sustav ograničen je na mrežu WAN pravosudnih

tijela.

Članak 17. stavak 1. točka (c) – Pristojbe za postupke u građanskim i trgovačkim stvarima

(a) Postupci predviđeni uredbama (EZ) br. 1896/2006, (EZ) br. 861/2007, (EU) br. 655/2014 i (EZ) br. 805/2004

Uredba (EZ) br. 1896/2006:

zahtjevi za europski platni nalog – 200 RON prigovor na europski platni nalog – 100 RON vidjeti članak 6. stavke 2. i 2¹ Hitne vladine uredbe br. 80/2013 o sudskim pristojbama

Uredba (EZ) br. 861/2007:

pristojba od 50 RON ako vrijednost zahtjeva ne premašuje 2000 RON ili ako vrijednost u EUR ne premašuje ekvivalentni iznos od 2000 RON te 200 RON za zahtjeve čija je vrijednost veća od 2000 RON ili čija vrijednost u EUR premašuje ekvivalentni iznos od 2000 RON,

vidjeti članak 6. stavak 1. Hitne vladine uredbe br. 80/2013 o sudskim pristojbama

Uredba (EU) br. 655/2014

Primjenjuje se naknada od 100 RON. Vidjeti članak 11. stavak 1. točku (a) Hitne vladine uredbe br. 80/2013 o sudskim pristojbama.

Uredba (EZ) br. 805/2004:

Primjenjuje se naknada od 20 RON. Vidjeti članak 27. Hitne vladine uredbe br. 80/2013 o sudskim pristojbama.

(b) Postupci za priznavanje, proglašenje izvršivosti ili odbijanje priznavanja predviđeni uredbama (EU) br. 650/2012, (EU) br. 1215/2012 i (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te uredbama Vijeća (EZ) br. 4/2009, (EU) 2016/1103, (EU) 2016/1104 i (EU) 2019/1111

Postupci za priznavanje, proglašenje izvršivosti ili odbijanje priznavanja predviđeni uredbama (EU) br. 650/2012, (EU) br. 1215/2012 i (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te uredbama Vijeća (EZ) br. 4/2009 i (EU) 2019/1111

Primjenjuje se naknada od 20 RON. Vidjeti članak 27. Hitne vladine uredbe br. 80/2013 o sudskim pristojbama.

Uredba (EU) 2016/1103 – ne primjenjuje se u Rumunjskoj

Uredba (EU) 2016/1104 – ne primjenjuje se u Rumunjskoj

(c) Postupci za izdavanje, ispravak i opoziv izvadaka predviđenih Uredbom (EZ) br. 4/2009, europske potvrde o nasljeđivanju i ovjera predviđenih Uredbom (EU) br. 650/2012, potvrda predviđenih Uredbom (EU) br. 1215/2012, potvrda predviđenih Uredbom (EU) br. 606/2013, potvrda predviđenih Uredbom (EU) 2016/1103, potvrda predviđenih Uredbom (EU) 2016/1104 i potvrda predviđenih Uredbom (EU) 2019/1111

Postupci za izdavanje, ispravak i opoziv izvadaka predviđenih Uredbom (EZ) br. 4/2009 – besplatno

Vidjeti članak 22. Zakona br. 36/2012 o određenim mjerama potrebnima za primjenu određenih uredbi i odluka Vijeća Europske unije i instrumenata međunarodnog privatnog prava u području obveza uzdržavanja.

Postupci za izdavanje, ispravak i opoziv izvadaka predviđenih za europsku potvrdu o nasljeđivanju i ovjere predviđene Uredbom (EU) br. 650/2012

U skladu s člankom 23. Odluke br. 177/C/2024 ministra pravosuđa od 19. siječnja 2024. kojom se odobravaju pravila o utvrđivanju minimalnih pristojbi za usluge koje pružaju javni bilježnici:

„Članak 23. stavak 1. U postupku nasljeđivanja naknade za izdavanje potvrde o nasljeđivanju utvrđuju se po potvrdi o nasljeđivanju, bez obzira na broj nasljednika, uzimajući u obzir granične vrijednosti, kategorije usluga i postupaka te uzimajući u obzir stupanj odnosa nasljednika s preminulom osobom.

(2) Tako utvrđene pristojbe primjenjuju se samo na zakonske nasljednike preminule osobe.

(3) Za nasljednike oporuke koji nisu bračni drugovi ni srodnici u stupnju nasljeđivanja s preminulom osobom, pristojbe se uvećavaju za 25 %.

(4) Za uzastopna nasljeđivanja pristojba se utvrđuje po ostavini.

(5) Za izdavanje dodatne potvrde o nasljeđivanju pristojba se izračunava u skladu sa stavcima 1. i 4. i graničnim vrijednostima navedenima u Prilogu 3., s obzirom na dobra koja se dodaju, a koja su uključena u ostavinu.

(6) Za izdavanje europske potvrde o nasljeđivanju pristojba se utvrđuje uvećavanjem naknade utvrđene za izdavanje predmetne potvrde o nasljeđivanju za 20 %, ali ne manje od minimalne pristojbe navedene u Prilogu 3. točki (a).”

PRILOG 3. Pravilniku

POSTUPAK NASLJEĐIVANJA

za koji su minimalne pristojbe inkrementalne po pragovima i izražene u postocima

Vrijednost ostavine po kojoj je utvrđena minimalna pristojba

	Minimalna pristojba*)
a) do 20 000 RON	2,7 %, ali ne manje od 240 RON po spisu o nasljeđivanju
b) od 20 001 RON do 35 000 RON	540 RON + 1,9 % za iznose koji premašuju 20 001 RON
c) od 35 001 RON do 65 000 RON	725 RON + 1,6 % za iznose koji premašuju 35 001 RON
d) preko 65 001 RON	1 205 RON + 0,85 % za iznose koji premašuju 65 001 RON

Postupci za izdavanje potvrda predviđenih Uredbom (EU) br. 1215/2012, potvrda predviđenih Uredbom (EU) br. 606/2013 i potvrda predviđenih Uredbom (EU) 2019/1111

Primjenjuje se pristojba od 20 RON. Vidjeti članak 27. Hitne vladine uredbe br. 80/2013 o sudskim pristojbama.

Postupci za izdavanje, ispravak i opoziv izvadaka iz Uredbe (EU) 2016/1103, potvrda predviđenih u Uredbi (EU) 2016/1104 – te dvije uredbe ne primjenjuju se u Rumunjskoj.

(d) Postupak pokrenut prijavom tražbine od strane stranog vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti na temelju članka 53. Uredbe (EU) 2015/848

Primjenjuje se pristojba od 200 RON. Vidjeti članak 14. stavak 1. Hitne vladine uredbe br. 80/2013 o sudskim pristojbama.

(e) Komunikacija fizičkih ili pravnih osoba ili njihovih zastupnika sa središnjim tijelima na temelju Uredbe (EZ) br. 4/2009 i Uredbe (EU) 2019/1111 ili s nadležnim tijelima na temelju poglavlja IV. Direktive 2003/8/EZ

Ne naplaćuje se

Članak 17. stavak 1. točka (d) – Pojediniosti o metodama elektroničkog plaćanja koje su dostupne za naknade u prekograničnim predmetima

Sudske pristojbe

Članak 40. Hitne vladine uredbe br. 80/2013 o sudskim pristojbama

(1) Sudske pristojbe plaća dužnik u gotovini, bankovnim prijenosom ili putem interneta, na poseban račun za priljeve u lokalni proračun pod nazivom „Sudske i druge pristojbe“ upravne teritorijalne jedinice u kojoj fizička osoba ima prebivalište ili boravište ili, ako je primjenjivo, u kojoj pravna osoba ima poslovni nastan. Troškove prijenosa za iznose koji se duguju u obliku sudskih pristojbi snosi dužnik.

(2) Ako dužnik u Rumunjskoj nema prebivalište, boravište ili poslovni nastan, ovisno o slučaju, sudske pristojbe plaćaju se na račun lokalnog proračuna upravno-teritorijalne jedinice u kojoj se nalazi sud kojem se podnosi predmetna tužba ili zahtjev.

[Popis računa riznice po sudskoj nadležnosti za plaćanje sudskih pristojbi \(nerezidentne osobe\) – Prilog 1.\(1880 Kb\)](#)

[Hitna vladina uredba br. 80/2013 o sudskim pristojbama – Prilog 2.\(40 Kb\)](#)

[Kalkulator za sudske pristojbe – Prilog 3.\(43 Kb\)](#)

Državna riznica izravni je sudionik u sustavu elektroničkog plaćanja u Rumunjskoj, što olakšava samo naplatu i plaćanje u RON i isključivo na državnom području Rumunjske.

Kao izravni sudionik u sustavu elektroničkog plaćanja u Rumunjskoj, Državna riznica namiruje plaćanja u skladu s platnim dokumentima kojima javne institucije i gospodarski subjekti nalažu plaćanja s računa otvorenih u tim institucijama. Također prikuplja iznose koje su platitelji prenijeli preko subjekata registriranih u sljedećim sustavima:

- ReGIS (za plaćanje novčanih naloga visoke vrijednosti – sustav kojim upravlja Rumunjska narodna banka [*Banca Națională a României*], pokrenut na internetskim stranicama <https://www.bnr.ro/>) – [Prilog 4. – Popis ReGIS\(431 Kb\)](#) i
- SENT (za plaćanje novčanih naloga male vrijednosti – sustav kojim upravlja TRANSFOND, pokrenut na internetskim stranicama <https://www.transfond.ro/>) – [Prilog 5. – Popis Transfond\(15 Kb\)](#).

Ako platitelj izvrši plaćanje s vlastitog računa otvorenog kod kreditne institucije u inozemstvu, ta institucija mora imati odgovarajuću banku u Rumunjskoj preko koje se provodi plaćanje odgovarajućih iznosa. Kao i za plaćanja izvršena s računa otvorenih kod kreditnih institucija u Rumunjskoj, potrebno je navesti informacije o korisniku plaćanja, osobito IBAN računa na koji se vrši plaćanje i porezni identifikacijski broj korisnika.

Vještačenja i sudski polozi

Naknade za mišljenje vještaka naplaćuju se u gotovini u RON na računima za prikupljanje koji su otvoreni u okružnim uredima ili gradskim uredima u Bukureštu, u ime lokalnih ureda za vještačenje [*Birouri Locale de Expertiză*] povezanih s teritorijalnim sudovima ili sudom u Bukureštu. Iznosi koje sud odredi kao naknade za vještačenja plaćaju se radnim danima u uredima banke CEC Bank S.A. tijekom utvrđenog radnog vremena. Ta metoda plaćanja predviđena je Sporazumom o računima za naplatu br. RU15 od 17. kolovoza 2006. (br. MJ 78627), proširenim dopunama br. 441 od 9. srpnja 2014. i br. 838 od 5. studenog 2015. [Popis računa banke CEC S.A. za plaćanje naknada za vještačenje – Prilog 6.\(390 Kb\)](#)

Sudski polozi podneseni u ime suda i na raspolaganje sudovima mogu se platiti na šalteru banke ili bankovnim prijenosom, pri čemu se u nalogu za plaćanje jasno navode sve pojedinosti potrebne za utvrđivanje suda (kao korisnika iznosa) te pravni predmet za koji se vrši polog. [Popis računa banke CEC S.A. za plaćanje sudskih pologa – Prilog 7.\(568 Kb\)](#)

U skladu s člankom 671. Zakona o građanskom postupku, polog ili plaćanje bilo kojeg novčanog iznosa u svrhu sudjelovanja, u skladu sa zakonom, u postupku izvršenja ili radi dobivanja obustave izvršenja, polaganje iznosa s posebnom svrhom, kao i pologa ili plaćanje prihoda ostvarenih od zaplijenjene imovine ili prihoda od prodaje takve imovine vrši se u banci CEC Bank S.A., Državnoj riznici ili bilo kojoj drugoj kreditnoj instituciji ovlaštenoj za obavljanje operacija plaćanja sudu izvršenja ili sudskom izvršitelju.

Polaganje ili plaćanje tih iznosa može se dokazati potvrdom o plaćanju ili bilo kojim drugim zakonom prihvaćenim dokumentom.

Od plaćanja tih iznosa oslobođene su osobe koje na to imaju pravo ili njihovi zastupnici samo na temelju naloga koji je izdao sudski izvršitelj ili sud izvršenja, ako je primjenjivo.

Na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 1057. i sljedeći o sudskim položima.

Osim toga, u skladu s člankom 1057. stavkom 1. istog zakonodavnog akta, ako je zakonom predviđen polog kao instrument osiguranja, iznos koji je predmetna stranka dužna platiti određuje sud u skladu sa zakonom i polaže se u Državnoj riznici, banci CEC Bank S.A. ili bilo kojoj drugoj kreditnoj instituciji koja obavlja takve poslove, u ime predmetne stranke i na raspolaganju sudu ili sudskom izvršitelju, ovisno o slučaju.

[Kalkulator za sudske pologe – Prilog 8.](#) (47 Kb)

Na razini svakog okružnog ureda i grada Bukurešta postoji račun u banci CEC BANK S.A. za polaganje naknada za vještačenje. Račun se vodi na ime lokalnog ureda za vještačenje (koji odgovara teritorijalnom sudu kojem je pridružen), kao i račun za plaćanje iznosa utvrđenih kao sudski polozi.

Pravni troškovi koje plaća država, kao i novčane kazne u okviru pravnih, kaznenih ili upravnih postupaka

Iznosi naplaćeni iz pravnih troškova koje je država unaprijed platila iz proračuna koje su odobrili Ministarstvo pravosuđa i Državno odvjetništvo za provođenje kaznenih postupaka, a koje snose stranke ili drugi sudionici u sudskom postupku kako je predviđeno Zakonom o kaznenom postupku, te iz sudskih novčanih kazni, utvrđuju se kao prihod državnog proračuna i prenose se na poseban račun.

Mogu se plaćati u uredima Nacionalne agencije za poreznu upravu s kojima je povezana porezna rezidentnost dužnika, u skladu sa zakonom o izvršenju poreznog duga.

Obveza plaćanja pravnih troškova državi je porezni dug. Izreka presude, koja uključuje obvezu povrata iznosa plaćenih iz državnog proračuna državi, predstavlja izvršni naslov i o njoj se odmah obavješćuju nadležna tijela.

U skladu s člankom 31. Zakona br. 207/2015 o Zakonu o poreznom postupku:

„(1) U slučaju poreznih dugova kojima upravlja središnje porezno tijelo, porezna rezidentnost znači:

- a) za fizičke osobe, adresa na kojoj imaju prebivalište, u skladu sa zakonom, ili adresa na kojoj stvarno žive, ako se razlikuje od prebivališta;
- b) za fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost kao samozaposlene osobe ili koje se bave slobodnim zanimanjima, poslovni nastan poduzeća ili mjesto gdje stvarno obavljaju svoju glavnu djelatnost;
- c) za pravne osobe, poslovni nastan ili mjesto stvarne uprave i upravljanja poslovanjem, ako se ne provode u prijavljenom poslovnom nastanu;
- d) za udruge i druge subjekte koji nemaju pravnu osobnost, njihovo sjedište ili mjesto gdje stvarno obavljaju svoju glavnu djelatnost.”

Informacije iz članka 17. stavka 1. točke (e) Uredbe

Nije primjenjivo

■ Posljednji put ažurirano: 13/05/2026

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.